

N:o 65.

Af Herr Friherre **O. Stackelberg**: *Om förändring i Kongl. förordningen den 16 November 1863 angående ogift kvinnas myndighetsålder.*

Enligt gällande lag är svensk man myndig, när han fyllt 21 år. Enka råder sig och sitt gods sjelf vid hvilken ålder som helst; och då Giftermålsbalken tillåter qvinna att träda i äktenskap, när hon fyllt 15 år, ja tidigare, om Konungen dertill gifver lof, kan enka alltså komma till myndighet innan hon hunnit 16 års ålder. Beträffande åter den ogifta qvinnan stadgas i förordning af den 16 November 1863, hvilken från och med den 1 Januari 1865 trädde i verksamhet:

»Ogift qvinna, som fyllt tjugufem år, vare myndig att sig och sin egendom sjelf råda och förestå.

Vill ogift qvinna, som ofvannämnda ålder uppnått, afsäga sig myndighetens utöfning, göre derom anmälan hos domstol; och varde hon under förmyndare stäld.»

Det torde icke vara lätt att finna de bevekelsegrunder, som föranledde våra lagstiftare att, när de ändtligen erkände äfven den ogifta qvinnans, ända till år 1858 helt och hållet förhållna rätt att råda öfver sig och sitt, för henne lagfästa en annan myndighetsålder än den, som redan gälde för mannen. Men att de icke delade så olika mellan könen, derföre att de ansågo qvinnan utvecklas långsammare än mannen, lär kunna antagas, så mycket hellre som de eljest skulle hafva byggt på en förutsättning, alldeles motsatt den, hvilken ligger till grund för de

nyss åberopade lagbestämmelserna, att qvinna får träda i gifte redan vid 15 års ålder, och att enka, huru ung som helst, är myndig, hvilka båda bud, för att vara berättigade, ju hvart för sig måste förutsätta tidigare mognad hos qvinnan än hos mannen, det ena fysisk mognad, det andra mognad till förstånd att sköta, icke allenast sig sjelf och sitt gods, utan äfven de sina. Må hända ville man undvika att oroa de allt för försigtiga i landet med att på en gång taga steget fullt ut.

Ett sådant skäl kan emellertid icke sägas föreligga nu. I 19 år har 1863 års förordning verkat, utan att någon fara eller skada uppstått af den frihet, som ogift qvinna, i kraft af samma förordning, nu eger. Den henne tillförsäkrade rättigheten att — om än först vid 25 års ålder — sig och sin egendom sjelf råda och förestå har tvärtom visat sig medföra stora fördelar. Oberoendet, som höjt hennes ställning, för henne vidgat verksamhetsfältet och ökat tillfällena till förvärf, har, såsom en naturlig följd, jemväl bidragit att utveckla hennes anlag och förmögenheter, till bättnad för både henne sjelf och samhället. Förklarades hon nu, i likhet med ynglingen, myndig vid 21 års ålder, skulle hon så mycket tidigare komma till oberoendets förmåner. Dertill skulle de omyndigas antal icke oväsentligt minskas, hvilket i och för sig vore en icke ringa vinst. Ju färre omyndiga fullvuxna vi hafva i landet, ju bättre. Ju färre myndlingar, desto färre förmyndare och förmyndararfvoden och mindre behof af förmyndarkontroll. Att längre än behöfligt är kvarhålla myndling under förmynderskap medför, utom annan olägenhet, äfven den, att, till förfång för arftagaren, arvet onödigtvis betungas af särskild förvaltningskostnad, en ren förlust, som dertill kännbarast träffar de små, det vill säga de talrikaste arftagarne.

Nu för tiden sysselsätts lyckligtvis ett icke ringa antal ogifta qvinnor vid bankinrättningar, på kontor eller såsom kassaförvaltare i handelsbodas, eller dylikt. På grund af sin pålitlighet och skicklighet kan en flicka få sådan befattning vid ganska unga år; men innan hon nått 25 års ålder, har icke ens ett af henne utfärdadt qvitto laglig giltighet.

Detta allt synes tala för att, äfven i vårt land, den ogifta qvinnans myndighetsålder bestämmes till 21 år, likasom mannens. Lagens bokstaf behöfver härför icke undergå någon annan ändring, än att ordet *tjugufem* i 1863 års nu gällande förordning utbytes emot ordet *tjugett*. För att lemna nödig tid för öfvergången från det gamla till det nya, torde det ändrade stadgandet icke böra träda i kraft förr än den 1 Januari 1886.

Jag tager mig alltså friheten att föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att förordningen den 16 November 1863, angående ogift qvinnas rätt att vid viss ålder vara myndig, skall erhålla följande ändrade lydelse:

Ogift qvinna, som fyllt tjuguettt år, vare myndig att sig och sin egendom sjelf råda och förestå.

Vill ogift qvinna, som ofvannämnda ålder uppnått, afsäga sig myndighetens utöfning, göra derom anmälan hos domstol; och varde hon under förmyndare stäld.

Dessa stadganden träda i verksamhet från och med den 1 Januari 1886.

Stockholm den 24 Januari 1884.

O. Stackelberg.

I förestående motion instämmer:

C. G. Lindmark.
